Göteborgs Stad

Datum: 2026-10-28
Ärendenummer: SLK-2026-00715

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se
Kopia: li.bb@regeringskansliet.se
Diarienummer: LI2026/01167

Göteborgs Stads yttrande över remiss från Landsbygds- och infrastrukturdepartementet – Regler om livscykel-GWP och gränsvärden för byggnaders klimatpåverkan

Göteborgs Stad bedömer att förslagen om att integrera klimatpåverkan i bygglovs- och tillsynsprocessen, införa ett livscykelperspektiv och etablera nationella gränsvärden för byggnaders klimatpåverkan är positiva. Den sammantagna bedömningen är därmed att merparten av Boverkets förslag tillstyrks. Samtidigt kan Göteborgs Stad se att det finns delar som bör ändras och/eller anpassas utifrån de klimatutmaningar som samhället står inför.

Byggnadsnämndens utökade ansvar

Förslaget om att byggnadsnämnden ska ansvara för att kontrollera redovisningen av byggnaders avgivning av växthusgaser till atmosfären innebär en viss osäkerhet i hur uppföljningen kommer att ske när den inte samordnas nationellt av Boverket. Göteborgs Stad efterfrågar ett förtydligande gällande detta.

Införande av livscykelperspektiv

Göteborgs Stad ser positivt på förslaget att byggnaders klimatpåverkan ska beräknas och redovisas för hela livscykeln. Det innebär att klimatkrav ökar i omfattningen vid uppförande av byggnader. Det är en nödvändig metod för att undvika suboptimering av utsläpp till byggskedet och nationella riktlinjer skapar incitament för att hela branschen förflyttar fokus till helhetsperspektivet i stället för att enbart fokusera på att minska utsläpp från byggskedet. Däremot finns det en del osäkerhet kring beräkningsmetod för effektiva och transparenta beräkningar över hela landet. Denna osäkerhet uttrycks i rapporten som ett område som behöver utvecklas innan lagstiftningen börjat gälla. Det är av största vikt att detta samordnas nationellt, samt att metodiken är väl underbyggd och vedertagen för att beräkningen ska vara tillförlitlig, jämförbar och effektiv. Boverket bör ta ansvar för metodikutveckling. Det är även osäkert om kravet kommer att uppnå önskad effekt att minska klimatpåverkan på totalen och inte suboptimera mot klimatsmarta lösningar i byggskedet som ger mer klimatpåverkan i driftskedet eftersom det i dagsläget inte finns planer på gränsvärden för användningsskedet (B1-B6).

Gränsvärden för klimatpåverkan

Göteborgs Stad konstaterar att nivån på Boverkets föreslagna gränsvärden för 2030 inte är tillräckligt ambitiös för att vara förenlig med klimatmålen i Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram 2021–2030. Gränsvärdenivåerna bedöms inte heller vara tillräckliga för att bidra till de utsläppsminskningar som krävs för att nå EU:s klimatmål till 2030.

För låga utsläppskrav riskerar att skapa onödiga administrativa kostnader utan att bidra till nödvändig utsläppsminskning, samtidigt som byggbranschen behöver skarpa krav för att gemensamt göra en kostnadseffektiv klimatomställning. För att minska klimatpåverkan från nybyggnation behövs både tillgång till material med låg klimatpåverkan och drivkrafter för innovation och utveckling av nya lösningar. Göteborgs Stad bedömer att mindre ambitiösa nationella gränsvärden kan medföra en lägre efterfrågan på sådana material och lösningar. I kombination med ett införande först 2030 riskerar det att försvåra en snabb omställning av byggsektorn. Göteborgs Stad ser därför ett värde i att införa de mest långtgående gränsvärdena som Boverket har utrett och bedömt vara förenliga med EU:s klimatmål i stället för det aktuella förslaget.

Göteborgs Stads allmännyttiga bolag, Förvaltnings AB Framtiden, har högt ställda krav på minskad klimatpåverkan genom kommunens miljö- och klimatprogram. Till 2030 ska bolaget minska sin klimatpåverkan med 90 procent jämfört med 2020. Föreslaget gränsvärde om en minskning med 35 procent till 2030 ligger långt under bolagets målsättning och kommer inte att påverka nyproduktionen.

Bygg- och fastighetsbranschen har under de senaste åren gjort framsteg inom utveckling av klimatförbättrade byggmetoder och material. Göteborgs Stad bedömer att en halvering av klimatpåverkan kan uppnås redan idag, vilket Förvaltnings AB Framtiden bland annat har visat i sitt projekt Omställningen som färdigställdes 2025.

Undantag från gränsvärdet för förnybar el ”på plats”

Boverket föreslår att gränsvärdet för växthusgaser ska omfatta samtliga byggnadselement och teknisk utrustning exklusive verksamhetsrelaterade tekniska system, markförstärkning och teknisk utrustning för alstring och lagring av förnybar el på byggnaden eller dess tomt. Göteborgs Stad avstyrker förslaget med hänvisning till att ett sådant undantag är ologiskt. Detta med tanke på att den producerade elen tillgodoräknas byggnaden vid beräkning av energiprestanda, såtillvida att den egenanvända elen räknas bort från byggnadens redovisade energianvändning. Eftersom en solcellsanläggning, som det i praktiken handlar om, i direktivet betraktas som en integrerad del av byggnaden blir det ologiskt att inte räkna med den i gränsvärdesberäkningen för klimatprestanda. Långsiktigt vill Göteborgs Stad att den egenproducerade elen inte ska påverka själva byggnadens energiprestanda, utan att energiprestanda ska beräknas utifrån systemgränsen Använd energi. I ett sådant läge blir det logiskt att exkludera klimatpåverkan från en solcellsanläggning, men bara då.

Boverket motiverar att exkludera egenproduktion med att den producerade elen skapar samhällsnytta. Många byggnader inhyser verksamheter som skapar samhällsnytta, men det påverkar inte det faktum att byggnationen är förknippad med en klimatpåverkan. Med dagens något mindre generösa bidrag för exporterad el från solcellsanläggningar kan det vidare konstateras att nya solcellsanläggningar dimensioneras i allt större utsträckning för att täcka byggnadens egna behov.

Allokering av utsläpp från avfallsförbränning

Avfallsförbränning är en avfallsbehandlingstjänst som genererar spillvärme, vilket innebär att klimatpåverkan från avfallsbehandlingen bör allokeras på avfallssektorn. Direktivet föreskriver detta i och med att beräkningar av klimatpåverkan i EPBD baseras på den europeiska standarden EN 15978. Standarden beskriver en metod för beräkning av byggnaders klimatpåverkan ur ett livscykelperspektiv. Av standarden framgår att klimatpåverkan från avfallsförbränning ska bestämmas med hjälp av EU:s end-of-waste-kriterier, i kombination med "principen om att förorenaren betalar" (Polluter Pays Principle). För att beräkningarna logiskt ska hänga ihop måste denna metod användas genomgående i alla delar av beräkningen, det vill säga för byggnadens byggfas såväl som för driftsfasen och rivningsfasen.

Det innebär att klimatpåverkan från avfallsförbränningen ska tillskrivas den som genererar avfallet, inte fjärrvärmekunden som köper spillvärmen. Den siffra för fjärrvärmens klimatpåverkan som anges i nuvarande klimatdatabas är alltså inte förenlig med direktivet. I stället för de 56 gram koldioxid per kilowattimme som databasen föreskriver måste de utsläpp som härrör från den felaktiga allokeringen dras bort. Då blir resultatet i storleksordningen 20 gram koldioxid per kilowattimme.

I sammanhanget bör det också påpekas att beräkningsmetoden för avfallsförbränning i standarden EN 15978 skapar korrekta incitament både i avfallssystemet och i energisystemet. Det saknas således argument för att frångå denna metod.

Scenariobaserade emissionsfaktorer för energibärare

Boverket aviserar att de avser ta fram scenariobaserade emissionsfaktorer för el och fjärrvärme till 2027. Göteborgs Stad vill framhålla att det är centralt att dessa bygger på välförankrade underlag om utvecklingen i energisystemet. Med tanke på det mycket långsiktiga perspektivet på 50 år finns det risker med subjektiva antaganden om utvecklingen långt fram i tiden där många olika omvärldsförutsättningar kan förändras. Dock finns det bindande klimatmål om hela samhällets klimatneutralitet redan 2045. Därmed vore det rimligt att sätta noll, vad gäller direkt klimatpåverkan, för både fjärrvärme och el, för perioden efter 2045. Göteborgs Stad föreslår för fjärrvärme en linjär minskning från dagens nivå om cirka 20 g CO_2/kWh ner till noll 2045.

Upphävning av lagen om klimatdeklarationer

Boverket föreslår att lagen om klimatdeklarationer upphävs 2028, medan livscykel-GWP krävs för alla byggnader först 2030, vilket leder till att projekt faller utanför systemet under en övergångsperiod.

Vid behandlingen av ärendet i kommunstyrelsen förekom skiljaktiga meningar:

Karin Pleijel (MP) yrkade att kommunstyrelsens yttrande skulle ha den lydelse som anges ovan.

Hampus Magnusson (MP) yrkade bifall till utredningens förslag och avslag på övriga yrkanden.

Jörgen Fogelklou (SD) yrkade bifall till yrkande från SD den 23 oktober 2026 (bilaga A).

Kommunstyrelsen beslutade utan omröstning att bifalla Karin Pleijels yrkande.

Representanterna från KD, M och D antecknar som yttrande en skrivelse från den 22 oktober 2026 (bilaga B).

Representanterna från MP, S och V antecknar som yttrande en skrivelse från den 28 oktober 2026 (bilaga C).

Göteborg den 28 oktober 2026
Göteborgs kommunstyrelse

Jonas Attenius

Lina Isaksson

BILAGA A

Yrkande SD
2026-10-23

Nr (SLK-2026-00715)

Yrkande angående – Remiss från Landsbygds- och infrastrukturdepartementet – Regler om livscykel-GWP och gränsvärden för byggnaders klimatpåverkan

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen:

Göteborgs stads yttrande över remissen ersätts med yttrandet nedan och översänds därefter till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet.

Yrkandet

Förslagen innebär att nya krav på beräkning och redovisning av byggnaders klimatpåverkan införs, att nationella gränsvärden fastställs och att kommunernas byggnadsnämnder får ett utökat ansvar för kontroll och tillsyn. Boverket uppskattar de årliga administrativa merkostnaderna för beräkningar och anpassningar i byggbranschen till 260–350 miljoner kronor. Därtill kommer kommunernas behov av kompetensutveckling, nya rutiner och ytterligare handläggningsresurser. Det är orimligt att sådana kostnader riskerar att uppstå utan att den faktiska nyttan av samtliga föreslagna åtgärder är tillräckligt säkerställd.

Göteborg behöver fler bostäder och goda förutsättningar för företag att investera och bygga. I ett läge där byggkostnaderna redan utgör ett betydande hinder för bostadsbyggandet kan staden inte utan vidare ställa sig bakom ytterligare regelverk som riskerar att fördyra projektering, materialval och genomförande. Ökade kostnader kan i förlängningen innebära högre boendekostnader, färre genomförbara byggprojekt och ett minskat bostadsutbud. Detta är konsekvenser som måste vägas in innan nya krav införs.

Förslagen kommer också sannolikt att medföra ökade administrativa kostnader och finansieringen av dessa utökade kostnader är inte enkelt att bara lösa. Att Göteborgs stad har antagit egna klimatmål innebär inte att dessa mål automatiskt ska utgöra utgångspunkt för ytterligare långtgående krav på byggandet. Stadens ambitionsnivå måste vägas mot kostnader, tekniska förutsättningar och behovet av att upprätthålla ett fungerande bostadsbyggande.

Det finns vidare anledning att ifrågasätta nyttan med att införa ett omfattande nytt kontrollsystem där kommunala byggnadsnämnder ska hantera klimatberäkningar och i vissa fall besluta om byggsanktionsavgifter. När nya uppgifter läggs på kommunerna måste det finnas tydliga regler, enhetliga nationella metoder och ett fungerande statligt stöd. Boverket bör bära ett tydligt ansvar för vägledning, metodutveckling och samordning.

Kommunerna ska inte behöva bygga upp parallella administrativa system eller bära oklara kostnader till följd av statliga beslut.

Därutöver finns det även osäkerheter kring hur byggnaders klimatpåverkan ska beräknas över hela livscykeln och hur beräkningarna ska göras jämförbara. Det finns till exempel en risk att lösningar som minskar utsläppen under byggskedet kan öka klimatpåverkan under användningsskedet, eftersom motsvarande gränsvärden för driftskedet inte föreslås. Detta understryker behovet av att säkerställa att regleringen bygger på tillförlitliga metoder och en helhetsbedömning, snarare än att införa kostnadsdrivande krav vars samlade effekter ännu är osäkra.

Sverige behöver visserligen hantera de krav som följer av EU-direktiv, men det innebär inte att varje nationellt genomförande måste utformas på det mest långtgående eller administrativt betungande sättet. Sverige bör eftersträva ett proportionerligt genomförande som begränsar kostnaderna, värnar bostadsbyggandet och undviker nationella särkrav utöver vad som är nödvändigt.

BILAGA B

Yttrande KD, M, D, L

2026-10-22 Ärende **19**

Yttrande – Remiss från Landsbygds- och infrastrukturdepartementet – Regler om livscykel-GWP och gränsvärden för byggnaders klimatpåverkan

Yttrande

Vi ställer oss bakom Boverkets föreslagna gränsvärden för 2030 och tidplanen för införandet. Byggsektorns klimatpåverkan behöver minska. Ett livscykelperspektiv och nationella gränsvärden kan bidra till detta och ge branschen tydligare och mer enhetliga förutsättningar. Kraven behöver samtidigt utformas med hänsyn till byggkostnader, den administrativa belastningen och möjligheten att genomföra nya bostadsprojekt.

Boverkets föreslagna gränsvärden för 2030 innebär en rimlig avvägning mellan klimatambition och genomförbarhet. Myndigheten bedömer att nivåerna ger incitament att minska klimatpåverkan och innebär mindre risk för att företag slås ut än det mest långtgående alternativet. Vi delar den bedömningen.

Mer långtgående krav och gränsvärden riskerar att begränsa valet av byggmaterial och lösningar och därmed fördyra byggandet. För bostäder kan kostnaderna föras vidare till bostadsköpare och hyresgäster. Högre byggkostnader kan också innebära att fler projekt inte blir av. Göteborgs Stads egna klimatmål bör därför inte användas som utgångspunkt för att skärpa de nationella kraven utöver Boverkets föreslagna nivåer.

Även Boverkets förslag innebär ökad administration och nya uppgifter för byggnadsnämnderna. Genomförandet behöver därför bygga på enkla och enhetliga nationella beräkningsmetoder, tydlig vägledning och ändamålsenligt digitalt stöd. Underlag ska kunna återanvändas och dokumentationskraven begränsas till vad som är nödvändigt. Särskild hänsyn behöver tas till mindre företag och privatpersoner som bygger småhus. Kontroll och uppföljning ska utformas så att risken för högre avgifter, längre handläggningstider och olika tillämpning mellan kommuner begränsas.

Vi anser därför att de nationella gränsvärdena bör införas på de nivåer som Boverket föreslår och på ett sätt som begränsar regelkrångel och administrativa kostnader. Det ger byggsektorn incitament att minska utsläppen och tar samtidigt hänsyn till de ekonomiska förutsättningarna för ett fortsatt byggande.

BILAGA C

Yttrande
2026-10-28

(Miljöpartiet, Socialdemokraterna, Vänsterpartiet)

Nr 19

Yttrande angående Remiss från Landsbygds- och infrastrukturdepartementet - Regler om livscykel-GWP och gränsvärden för byggnaders klimatpåverkan

Yttrandet

Klimatutsläpp kopplade till byggnader, både vid uppförandet och användandet, utgör en väsentlig andel av klimatutsläppen globalt, och det är utsläpp som Göteborgs stad i stor utsträckning har rådighet över. Det är positivt att hela livscykeln är inkluderad i det mått som nu föreslås. Redan idag har staden och ett flertal externa parter infört skarpare nivåer än de som föreslås i utredningen, något som skapar viktiga incitament för en hel bransch, och som påverkar marknaden i stort.

Det ekonomiska, ekologiska och sociala priset för att låta bli att betydligt minska klimatutsläppen är osynliga i kalkylerna. Även om det är stora osäkerheter med dessa skapas en felaktig bild när de utesluts, då vi redan idag vet att kostnaderna som klimatförändringarna medför är mycket stora. Sommaren 2026 beräknas hetta, torka, översvämningar har kostat många tiotals tusen människors liv i Europa och beräknas kosta hela den ökning i BNP som annars varit fallet. Den extrema glaciärkollapsen i Nepal är också en konsekvens av klimatförändringar.

Varje aktör som påverkar utvecklingen mot minskade klimatutsläpp är därför viktig, speciellt när det kan skapa dominoeffekter som i detta fall. Även om Parisavtalets mål numera betraktas som omöjligt att nå, spelar varje tiondels grad i minskad uppvärmning stor roll för att lindra de värsta konsekvenserna. Därför är de insatser som Göteborg kan göra för att påverka marknaden i Sverige och EU mycket viktiga.

Göteborg är en stad som är extra utsatt för klimatförändringarna genom sitt läge vid havet och Göta älv. Att skydda staden och dess invånare idag och i framtiden kommer kräva finansiering på en nivå som än det är rimligt att staden inte ensam står för.

Det enda gränsvärde som förs fram av utredningen som tillräckligt för att uppnå EUs klimatmål till 2030 är det mest långtgående av de utredda förslagen. Vi ser det därför som rimligt att förespråka detta, något som även finns med i Stadsledningskontorets förslag till remissvar. Vi ställer oss bakom Stadsledningskontorets förslag i sin helhet.